

Ohjelmakausi 2021–2027

Etelä- & Länsi-Suomi (ELSA) #uusikausi2021

Olika former av finansieringsprogram – erilaisia rahoitusohjelmia

EU program/ohjelmia

- Europeiska regionalfonden/Euroopan aluekehitysrahasto (ERUF/EAKR) (2,5 milj/år)
- Europeiska socialfonden/Euroopan sosiaalirahasto (ESF) (1,5)
- Interreg Botnia Atlantica
- Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) /Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (7,0)
- Europeiska havs- och fiskerifonden/Euroopan meri- ja kalatalousrahasto (EMKR)
-

National/kansallisia program/ohjelmia

- Regionala innovationer och försök/
 - Tillväxtavtalet/Kasvusopimus – Vaasa/TEM (0,5)
 - Föregripande strukturomvandling/Ennakoidun rakennemuutoksen toimet (ERM) (0,25)
- Nationellt men med regional representation:
 - Business Finland
 - Finnvera

Valmistelu kahdella suuralueella: IP ja ELSA

Pohjois-
Suomi>

Itä-Suomi>

Länsi-Suomi>

Etelä-
Suomi>

Itä- ja Pohjois-Suomen (IP)
valmistelua koordinoi Pohjois-
Pohjanmaan liitto

Etelä- ja Länsi-Suomen (ELSA)
valmistelua koordinoi Uudenmaan liitto

- ELSA tavoittelee yhtä yhteistä ohjelmaa
- IP esittänyt omaa erillistä ohjelmaa

NUTS2:

- Pohjois- ja Itä-Suomi, Länsi-Suomi ja Etelä-Suomi ovat siirtymäalueita.
- Helsinki-Uusimaa ja Ahvenanmaa ovat kehittyneempiä alueita.

Etelä- ja Länsi-Suomen valmistelun lähtökohtia

- Korostetaan kasvun ja kestävän kehityksen näkökulmia koko maassa **yhden yhteisen ohjelman kautta.**
- **Rahoituksen nykyistä tasaisempi jakautuminen** on tarpeen
 - Siirtymäalueet muodostavat yhden tukikokonaisuuden, jossa resurssit jaetaan nykyistä tasapuolisemmin ja mahdollistetaan maakuntarajat ylittävä joustava hankeyhteistyö.
- Korostetaan aluelähtöisyyttä, tuloksellisuutta, vaikuttavuutta ja kerrannaisvaikutuksia.
- Ohjelman tulee perustua moderniin ja joustavaan aluekehittämiseen.
- Aluekehittämiseen tarvitaan laaja-alainen aluekehityksen 2030-luvun kokonaiskuva, jossa määritellään keskeiset tavoitteet kansallisen ja/tai EU-perustaisen rahoituksen osalta
 - Monirahastoisuuden hyödyntäminen, kehittämiskokonaisuudet eri rahoitusinstrumentteja hyödyntäen

Miksi rahoituksen nykyistä tasapuolisempi jakautuminen on perusteltua?

- Koheesiopolitiikka on ollut onnistunutta ja Itä- ja Pohjois-Suomi ovat kuroneet kiinni aluekehityseroa muuhun Suomeen.
 - Helsinki-Uusimaan positio on muita suuralueita vahvempi, mutta suuralueiden erot ovat pikemmin tasoittuneet kuin kasvaneet.
- Helsinki-Uusimaalla on absoluuttisen kilpailukyvyn tunnusluvuilla ja muutosdynamikkaan liittyvän kehityksen perusteella paremmat lähtökohdat ja positio kuin muilla suuralueilla.
 - **Alueen kasvun ja kilpailukyvyn vahvistaminen on jatkossakin koko maan edun mukaista.**
- ***Enemmän painotusta koheesiosta paikkaperusteisuuteen, aluelähtöisyyteen, kasvuun ja erilaisten alueiden potentiaaliin, vähemmän keinotekoisia rajoja ja esteitä fikseille aluekehittämiselle!***

Hallintomalli Etelä- ja Länsi-Suomessa tulevalle ohjelmakaudelle

Välittävän toimielimen tehtävät

(Valtioneuvoston asetus alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista 356/2014, 17§)

1. Tuen myöntämis- ja maksuspäätökset
2. Sääntöjenvastaisten menojen johdosta tehtävästä aiheuttomasti maksetun tuen takaisinperintä ja muut korjaavat toimenpiteet
3. Tuensaajille maksettujen menojen hallinnolliset ja paikan päällä tehtävät varmennukset
4. Tiedotus ja viestintä yleisölle, hakijoille ja tuensaajille
5. Tuensaajille maksettujen menojen lainmukaisuuden vahvistaminen todentamisviranomaiselle kerran vuodessa
6. Hallintoviranomaisen avustamisesta seurantakomiteatyössä ja ohjelman täytäntöönpanokertomusten laatimisessa Euroopan komissiolle.

Ohjelmavalmistelu tilannekatsaus

Missä mennään? Mitä tulossa?

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Viralliset
tutkimukset
komission
nssa
valmistelu

Kumppanuussopimuk
sen komissioon
toimitettavaksi
Hallintovalmistelu
Kansallinen
lainsäädäntö valmis

2021-2027
**Ohjelman
toteutuskausi**
Välitarkastelu 2025
**→ rahoituksen
loppuosan
kohdennus**

Väliaikatietoa TEM:stä

- ”Ohjelmavalmistelu ei ole kesän aikana juurikaan edistynyt. Työstämme pikkuhiljaa eteenpäin ohjelmaan aineksia. Poliittisia linjauksia ei ole vielä saatu.”
- ”Komissio tulee kiinnittämään **erityistä huomioita PO 1 mahdollistavaan edellytykseen eli AES:ään** sekä alueellisesti että kansallisesti... Käynnistämme TEM:ssä lähiviikkoina myös alkuun sisäistä keskustelua **kansallisen strategian osalta**. Palataan tähän tarkemmin.”

Behov av utvecklingsåtgärder

Samarbete

Nya nätverk,
samarbets-
modeller och
sätt

Förnyelse- förmåga

Forskning och
utveckling

Utbildning

Nytt kunnande
och kompetent
arbetskraft

Globala trender och betydelsefulla förändringsfenomen

Digitalisering och
smarta lösningar

klimatförändring
och förnybar
energi

Industriell
modernisering och
Industri 4.0.

TEMATISKA PRIORITERINGSOMRÅDEN

Prioritering1: ENERGITEKNOLOGI OCH SYSTEMLÖSNINGAR FÖR FÖRNYBAR ENERGIPRODUKTION

*T.ex. hybridlösningar, smarta elnät, energilagring, mikronät, integrering
av metoder för energiproduktion, kundcentrerade lösningar, smarta hus*

Prioritering2: CIRKULÄR EKONOMI OCH KOLDIOXIDSNÅL EKONOMI

*T.ex. gasteknologi, nya affärsmodeller, delningsekonomi, logistik och
transport, återanvändning av material, nya material i produktion*

Prioritering3: AVANCERADE PRODUKTIONSMETODER OCH AUTOMATIONSTEKNOLOGI

*T.ex. robotik, additiv tillverkning, kompositteknologi och nya material,
IoT, maskininlärning, VR och AR-teknologi*

Prioritering4: DIGITALA LÖSNINGAR

T.ex. IoT, Big data, nya affärsmodeller, utveckling av tjänster

Komissiolta saatu vastauksia eräisiin kysymyksiin

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Mitkä koheesiopolitiikan sisällöt ovat jatkossa?

(ya art. 4, trilogien alustava neuvottelutulos 6.3.2019)

Rakennerahastojen tuki kohdistettaisiin viiden teeman ympärille:

- 1. Kilpailukykyisempi, älykkäämpi Eurooppa** edistämällä innovatiivisia ja älykkäitä taloudellisia muutoksia;
- 2. Vihreämpi, vähähiilinen kohti hiilipäästöttömyyttä siirtyvä ja joustava Eurooppa** edistämällä puhdasta ja oikeudenmukaista energiakäännettä, vihreitä ja sinisiä investointeja, kiertotaloutta, ilmastonmuutoksen lieventämistä ja riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa;
- 3. Yhteenliitetyn Eurooppa** lisäämällä liikkuvuutta ja tieto- ja viestintätekniikan alueellista yhteenliittämistä;
- 4. Sosiaalisempi ja osallistava Eurooppa** panemalla täytäntöön Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari
- 5. Lähempänä kansalaisia oleva Eurooppa** edistämällä kestäväää ja integroitua kehitystä kaiken tyyppisillä alueilla sekä paikallisia aloitteita.

Maaraportissa komissio suosittelee Suomelle käyttöön toimintapoliittiset tavoitteet 1 ja 4

Ohjelmavalmistelun eteneminen ja jatkotoimenpiteet

- Varojen jakoa koskeva edunvalvonta
 - Rahoituksen laskentaperusteet
 - rahoituksen jakautuminen eri kriteerien mukaan

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Suomen saanto 2021 – 2027 – 1,6 mrd euroa

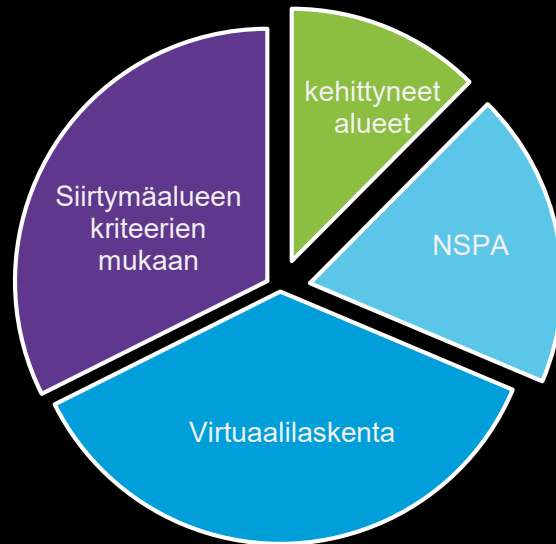
- Suomen saanto kasvaa nykyauteen verrattuna vajaat 100 miljoonaa euroa
- Koheesiopolitiikan määrärahat pienenevät noin 10% EU-tasolla
 - **Komission esitys on Suomen kannalta lähtökohtaisesti edullinen**

HUOM! Esityksessä olevat numerot on pyöristetty ja ne voivat vielä tarkentua!

Suomen saanto	M euroa	%
Investoinnit kasvuun ja työhön (rakennerahasto-ohjelmat), josta:	1 485	92,8
<i>Siirtymäalueet</i>	<i>1 032,7</i>	<i>64,6</i>
<i>Kehittyneemmät alueet</i>	<i>179,5</i>	<i>11,2</i>
<i>Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden erityistuki (NSPA)</i>	<i>272,8</i>	<i>17,0</i>
Euroopan alueellinen yhteistyö (Interreg)	115,0	7,2
Yhteensä	1 600,0	100,0

HUOM! Saantoluvuista otetaan mm. teknisen tuen ja "korvamerkityt" rahoitukset pois → loput jaetaan alueiden välillä
- Jaettava rahoitus on käytännössä pienempi kuin taulukossa esitetty

Laskennallinen saanto kriteerien perusteella

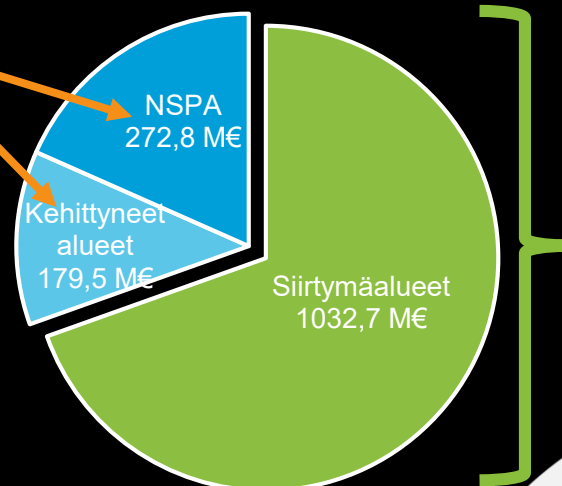

Suomen RR-
kokonais-
saanto
1 485 m€

Suomen saannon jakautuminen aluekategorioihin

Korvamerkittyjä, ei
voida ohjata muille
alueille

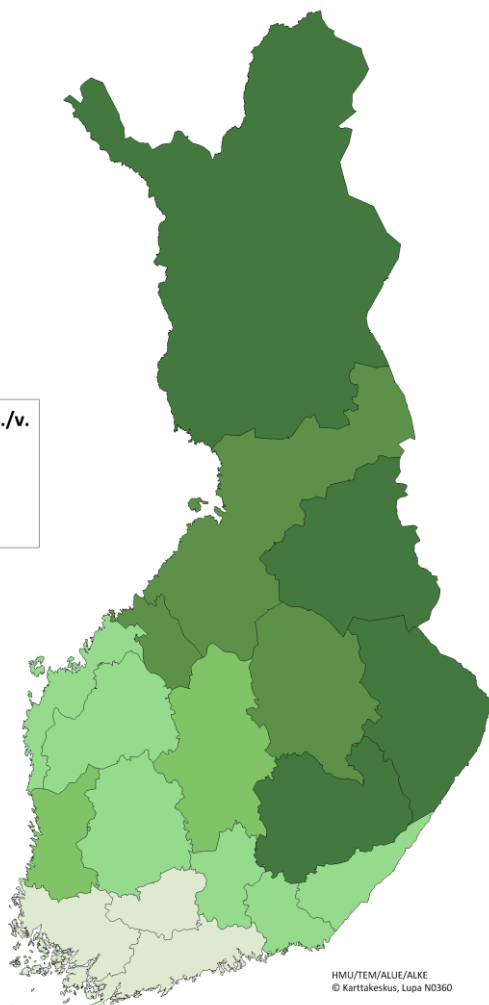
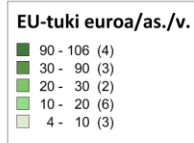
Skenaarioita rahoituksen jakautumista eri kriteerein

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

EU-rahoitus asukasta kohden/v. 2014-2020 (arvio)

(ml. kestävä kaupunkikehittäminen, pl. valtakunn. toiminta ja tekninen tuki)

HMU/TEM/ALUE/ALKE
© Karttokeskus, Lupa N0360

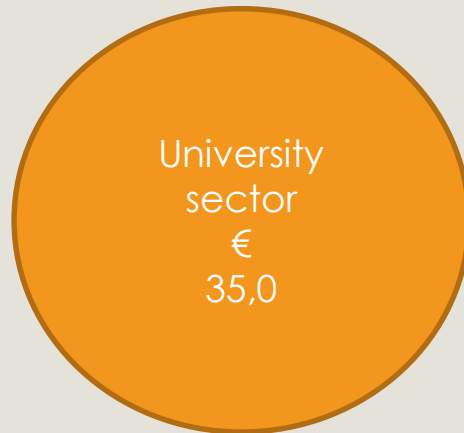
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

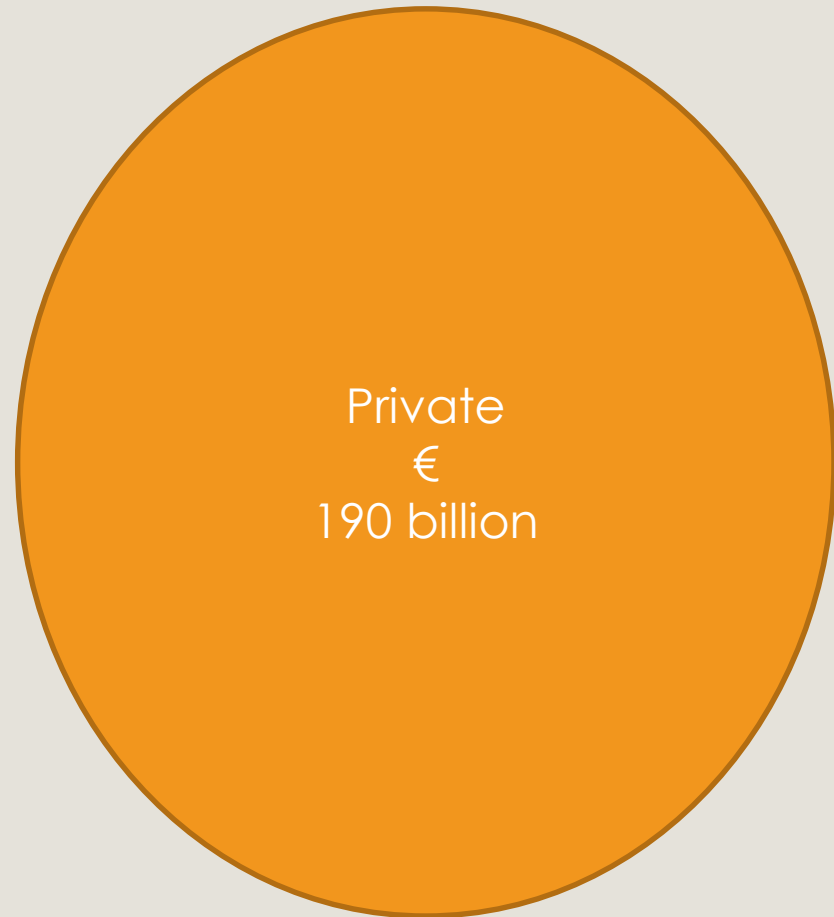
Business driven innovation system – RDI- spending/Year

EU/National
Regional
Public
€
13,6

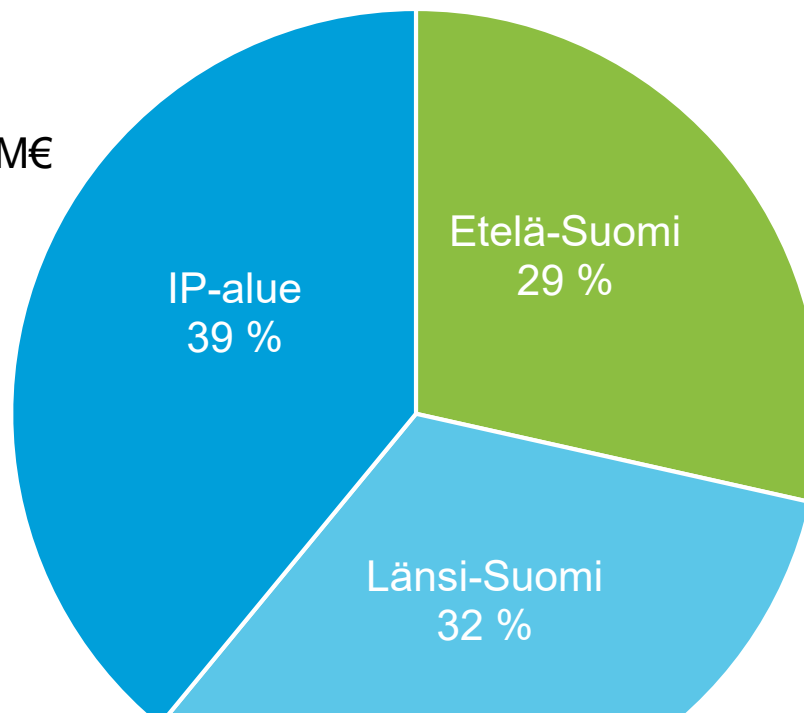
University
sector
€
35,0

Private
€
190 billion

Rahoituksen jakautuminen siirtymäalueiden kriteerien mukaisesti

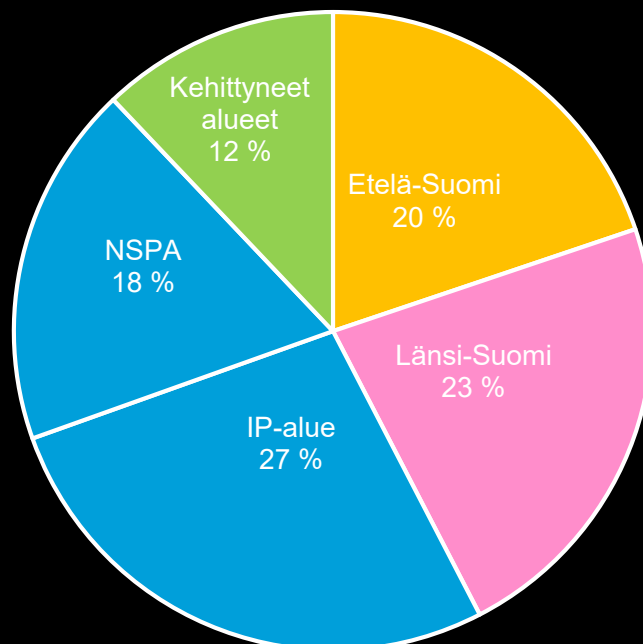
Lisäksi NSPA 272,8 M€

Jako tarkoittaa (ohjelmakauden aikana):		Asukasta kohden
Etelä-Suomi	299,5 M€	36,9 €/asukas/vuosi
Länsi-Suomi	330,5 M€	34,3 €/asukas/vuosi
IP	402,8 M€	74,3 €/asukas/vuosi
+ NSPA (30 €/asukas/vuosi)	272,8 M€	

Rahoituksen jakautuminen 2021-2027 – koko Suomi

Siirtymäalueen kriteerit

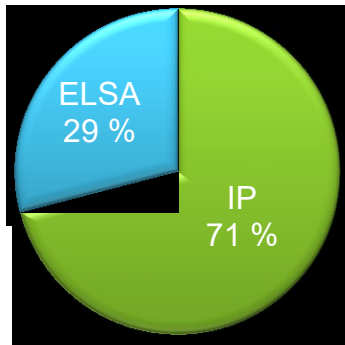
Jako tarkoittaa (ohjelmakauden aikana):		Asukasta kohden
Etelä-Suomi	299,5 M€	36,9 €/as./vuosi
Länsi-Suomi	330,5 M€	34,3 €/as./vuosi
IP	402,8 M€	74,3 €/as./vuosi
+ NSPA (30 €/asukas/vuosi)	272,8 M€	
Kehittyneet alueet	179,5 M€	15,6 €/as./vuosi

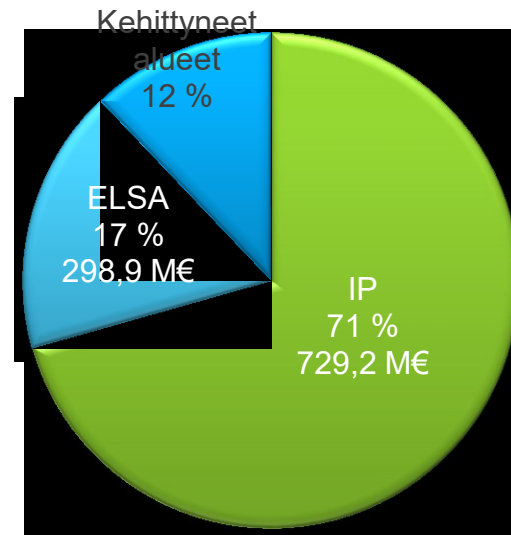
Siirtymäalueiden rahoituksen jakautuminen nykykriteereillä

Itä- ja Pohjois-Suomen esitys ohjelmavalmisteluun (ns. TEM:n ohje2):
”Itä- ja Pohjois-Suomeen tulee kohdentaa vähintään nykyistä ohjelmakautta vastaava rahoitus. Kansallisessa päätöksenteossa tulee huomioida koheesiopolitiikan rahoituksen ansaintamekanismi.”

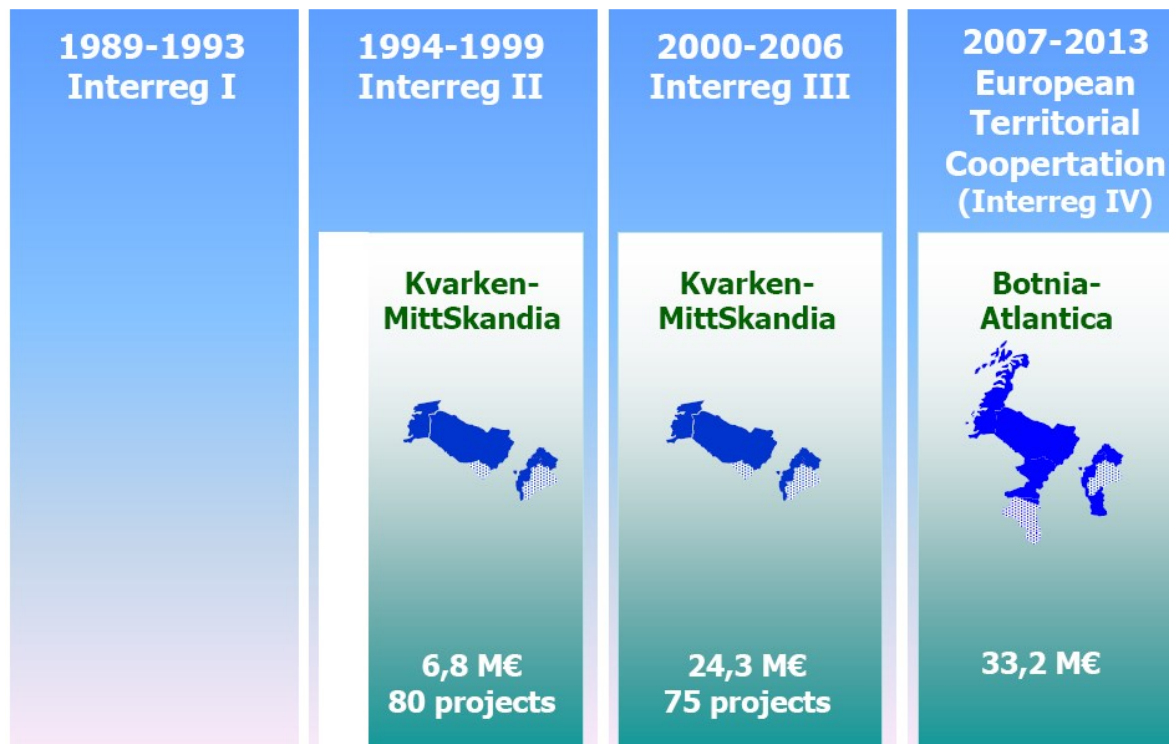
Nykykauden jakosuhteen mukaan

Rahanjako nykykauden osuuksien (%) mukaan

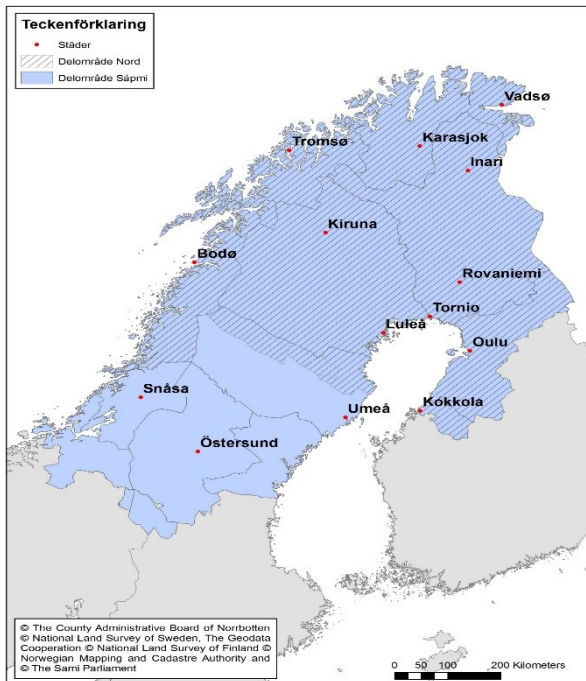
Botnia Atlantica - Fjärde programmet över Kvarken

Programområden 2014-2020 som berör Finland

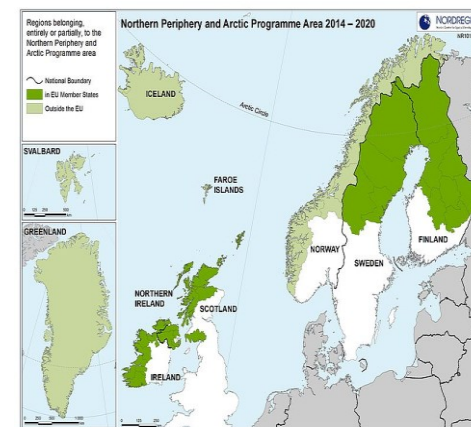
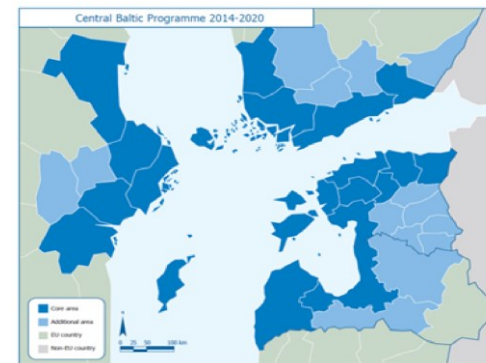

Botnia
Atlantica
ERUF 36,4 M€
+ No 6 M€

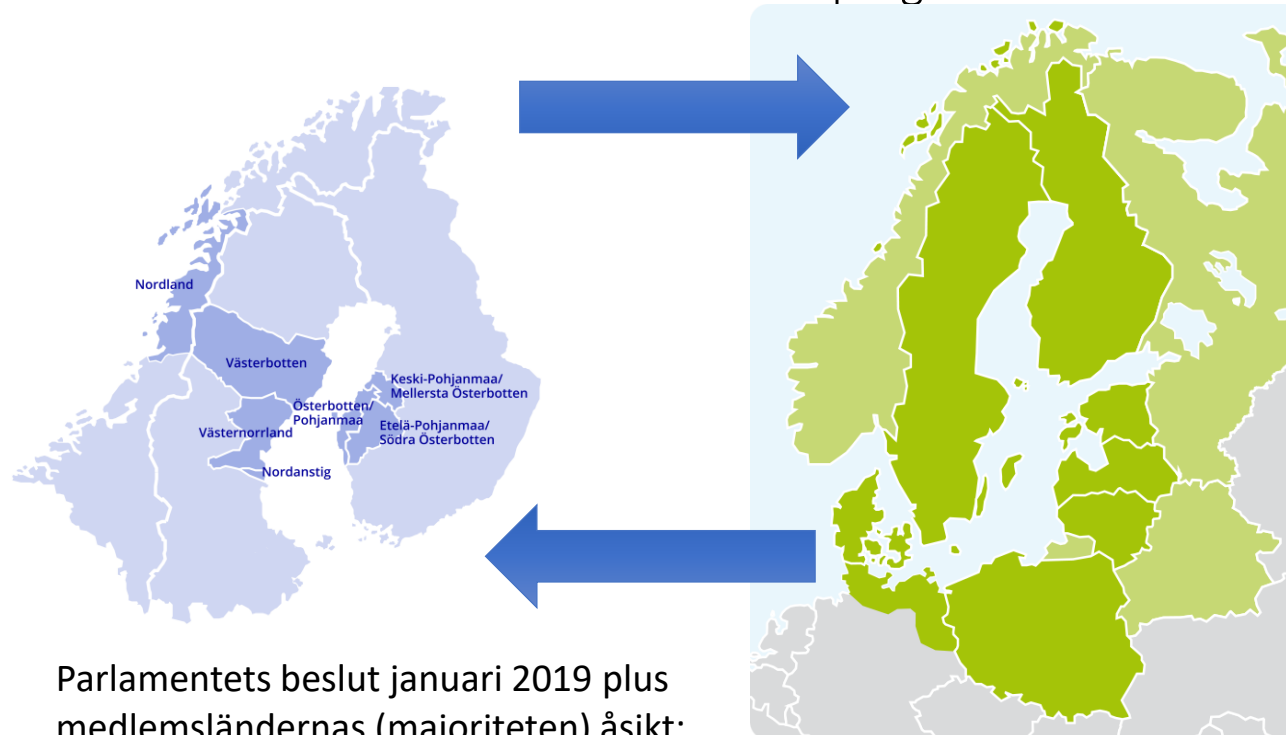
Nord
ERUF 42 M€ + No 17,3
M€

Central Baltic: ERUF 122,4 M€

Norra Periferin: ERUF 50
M€ + none EU 9 M€

Kommissionens förslag våren 2018: från
crossborder till havsprogram 2021-2027

Parlamentets beslut januari 2019 plus
medlemsländernas (majoriteten) åsikt:
Havsgränser som tidigare med i crossborder.
Betyder inte automatiskt att vi får ett nytt
program utan måste jobbas för det.

Present situation

Current Botnia-Atlantica programme 2014-2020:

- Financial span – 46 projects
- Geographical span – 6 regions in 3 countries
- 97 unique organisations participate
 - 41 organisations participate in at least 2 projects
 - 13 organisations participate in at least 5 projects
- **The current Botnia-Atlantica programme works closely with the regions, universities, NGOs, municipalities and the citizens.**
- March 2019: **Joint position paper** for continuing the Botnia-Atlantica programme in the same geographical area as the current programme, signed by the Regional Councils of Ostrobothnia, Central Ostrobothnia and Southern Ostrobothnia
- Mötesplats Lycksele May 2019: **Joint political position paper** by Regional Council of Ostrobothnia, Region Västerbotten and Nordlands fylke, stating a strong commitment to continuing the Botnia-Atlantica programme
- September 2019: **Joint declaration of intent** to the responsible Ministers, for a continuing of the Botnia-Atlantica programme in the same geographical area as the current programme

A new Botnia-Atlantica programme

Basis for a new Botnia-Atlantica programme 2021-2027:

- **European Commission: Focus on border areas with lots of existing cooperation – functioning regions**
- Border regions with strong existing cooperation have the best opportunities for further economic growth and cohesion across all sectors
 - The Botnia-Atlantica region today is a **functioning region**, with established cooperation between authorities, universities, businesses and the inhabitants.
 - **The strong unity in the Botnia-Atlantica region is manifested in the formation of an EGTC, which is a step further in the chain of established partnerships and a result of many years of determined cross-border cooperation and building of networks and trust**